

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 5 grudnia 2003 r.

36286

RPO-457193-I/03/HG

Pan
Wojciech Kwaśniak
Generalny Inspektor Nadzoru
Bankowego
ul. Świętokrzyska 11/21
00-039 Warszawa

Szanowny Panie Inspektorze,

Otrzymałem wiele listów, których autorzy zgłaszali zastrzeżenia do niektórych uregulowań ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547) dotyczących finansowania kampanii wyborczej komitetów wyborczych uczestniczących w wyborach do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, a które mają również odpowiednie zastosowanie do komitetów wyborczych uczestniczących w wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. W szczególności dotyczyło to art. 83 d ust. 3 Ordynacji, który stanowi, że wpłata od osoby fizycznej może być dokonana na rzecz Komitetu wyborczego jedynie czekiem, przelewem lub kartą płatniczą. O tym, że wpłaty na rachunek komitetu wyborczego mogą być dokonywane tylko czekiem, przelewem lub kartą płatniczą - zgodnie z art. 83 d ust. 4 Ordynacji wyborczej, winno być zastrzeżone w umowie rachunku bankowego zawartej z komitetem wyborczym. Z nadesłanych natomiast listów wynikało, że mimo takich zastrzeżeń banki przyjmowały także wpłaty gotówkowe na rachunek bankowy komitetu wyborczego. Wobec tego, że dokonanie gotówkowej wpłaty na rachunek Komitetu wyborczego nie mogło być uznane za dokonane z zachowaniem wymagań wskazanych w art. 83 d ust. 3 Ordynacji wyborczej, sprawozdania finansowe takich komitetów

wyborczych zostały, między innymi z tego powodu, odrzucone przez Komisarza wyborczego, a sądy odwołania od rozstrzygnięcia komisarza wyborczego oddalały. Przepisy Ordynacji wyborczej odnoszące się do finansowania kampanii wyborczej, w tym art. 83 d ust. 3 są bowiem bezwzględnie obowiązujące, co wymaga ścisłej ich wykładni i każde naruszenie ich skutkowało odrzuceniem sprawozdania. W związku z tym, w myśl art. 84 d ust. 1 i 3 Ordynacji wyborczej, sądy na wniosek Komisarza wyborczego, zobowiązane są orzekać przepadek na rzecz Skarbu Państwa korzyści majątkowych przyjętych przez komitet wyborczy z naruszeniem przepisów ustawy, a jeżeli korzyść majątkowa została zużyta lub utracona, przypadkowi podlega jej równowartość. Środki finansowe zgromadzone na rachunku bankowym z reguły zostały zużyte przez komitet na kampanię wyborczą, stąd sądy zasądzają od członków Komitetów wyborczych na rzecz Skarbu Państwa ich równowartość.

Z nadesłanych listów wynika między innymi, że Komitet Wyborczy Wyborców „Forum Samorządowe G-12” w Koszalinie zawarł w dniu 10 września 2002 r. umowę rachunku bankowego, z bankiem PKO BP S.A. I/0 Koszalin. Bank, wbrew zastrzeżeniu, że wpłaty mogą być dokonywane czekiem, przelewem lub kartą płatniczą przyjął także wpłaty gotówkowe, na łączną kwotę 30.705 zł. Natomiast Komitet Wyborczy Stowarzyszenie Urodzonych w Niewoli Niemieckiej zawarł w dniu 13 września 2002 r. umowę rachunku bankowego z Bankiem Ochrony Środowiska S.A. Oddział we Włocławku, który również wbrew zamieszczonemu w umowie zastrzeżeniu przyjmował na rachunek Komitetu wpłaty gotówkowe, łącznie na kwotę 5.300 zł. Spowodowało to, że członkowie tych Komitetów są zobowiązani do wpłaty równowartości tych kwot na rzecz Skarbu Państwa.

A zatem banki nienależycie wywiązywały się z zawartych w tym zakresie umów, co spowodowało dla wielu osób bardzo dotkliwe konsekwencje, co rodzi także problem ewentualnej odpowiedzialności cywilnej za naruszenie warunków umowy.

Dlatego też działając na podstawie art. 1.6 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147) zwracam się do Pana Inspektora z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w sprawie oraz podjęcie działań, które zapewnią przestrzeganie przez banki obowiązujących przepisów jak i rzetelne wywiązywanie się z zawieranych z komitetami wyborczymi umów.

Będę zobowiązany za powiadomienie o zajęтым stanowisku i podjętych w tej sprawie działaniach.

Z wyrazami szacunku

/-/